

Dokument ta' sessjoni

B8-0686/2017 }
B8-0689/2017 }
B8-0692/2017 }
B8-0694/2017 }
B8-0696/2017 }
B8-0697/2017 } RC1

13.12.2017

MOZZJONI GHAL RIŽOLUZZJONI KONĞUNTA

imressqa skont l-Artikoli 135(5) u 123(4) tar-Regoli ta' Proċedura

li tissostitwixxi l-mozzjonijiet għal riżoluzzjoni mressqa mill-gruppi:
ECR (B8-0686/2017)
Verts/ALE (B8-0689/2017)
GUE/NGL (B8-0692/2017)
S&D (B8-0694/2017)
ALDE (B8-0696/2017)
PPE (B8-0697/2017)

dwar il-Kambodja: b'mod partikolari x-xoljiment tal-Partit tas-Salvataġġ
Nazzjonali tal-Kambodja (CNRP)
(2017/3002(RSP))

Cristian Dan Preda, Laima Liucija Andrikienė, David McAllister, Tomáš Zdechovský, Jaromír Štětina, Claude Rolin, Jarosław Wałęsa, Bogdan Brunon Wenta, Tunne Kelam, Pavel Svoboda, Patricija Šulin, Elisabetta Gardini, Csaba Sógor, Ivan Štefanec, László Tőkés, Ivana Maletić, Milan Zver, Agnieszka Kozłowska-Rajewicz, Adam Szejnfeld, Eduard Kukan, Manolis Kefalogiannis, Dubravka Šuica, Ramona Nicole Mănescu, Sandra Kalniete, Lars Adaktusson, Marijana Petir, Andrey Kovatchev, Seán Kelly, Deirdre Clune, Roberta Metsola, Anna Záborská, Jeroen Lenaers, Inese Vaidere, José Ignacio Salafranca Sánchez-Neyra, Stanislav Polčák,

RC\1141956MT.docx

PE614.309v01-00 }
PE614.312v01-00 }
PE614.315v01-00 }
PE614.317v01-00 }
PE614.319v01-00 }
PE614.320v01-00 } RC1

Michaela Šojdrová, Elmar Brok
fisem il-Grupp PPE
Elena Valenciano, Victor Boştinaru, Soraya Post, Marc Tarabella
fisem il-Grupp S&D
Charles Tannock, Ruža Tomašić, Angel Dzhambazki, Monica Macovei,
Valdemar Tomaševski, Notis Marias, Karol Karski, Jana Žitňanská,
Urszula Krupa, Branislav Škripek
fisem il-Grupp ECR
Petras Auštrevičius, Nedzhmi Ali, Beatriz Becerra Basterrechea, Izaskun
Bilbao Barandica, Dita Charanzová, Gérard Deprez, Martina Dlabajová,
María Teresa Giménez Barbat, Nathalie Griesbeck, Marian Harkin, Filiz
Hyusmenova, Ivan Jakovčić, Petr Ježek, İlhan Kyuchyuk, Patricia
Lalonde, Valentinas Mazuronis, Louis Michel, Javier Nart, Urmas Paet,
Maite Pagazaurtundúa Ruiz, Jozo Radoš, Robert Rochefort, Marietje
Schaake, Pavel Telička, Ramon Tremosa i Balcells, Ivo Vajgl, Johannes
Cornelis van Baalen, Hilde Vautmans, Cecilia Wikström, Norica Nicolai
fisem il-Grupp ALDE
Marie-Christine Vergiat, Barbara Spinelli, Dimitrios Papadimoulis,
Stelios Kouloglou
fisem il-Grupp GUE/NGL
Barbara Lochbihler, Bodil Valero, Maria Heubuch, Heidi Hautala, Jordi
Solé, Igor Šoltes, Ernest Urtasun, Bronis Ropé, Sven Giegold, Davor
Škrlec, Michel Reimon, Michèle Rivasi
fisem il-Grupp Verts/ALE
Ignazio Corrao, Fabio Massimo Castaldo, Rolandas Paksas, Isabella
Adinolfi
fisem il-Grupp EFDD
Barbara Kappel

**Riżoluzzjoni tal-Parlament Ewropew dwar il-Kambodja: b'mod partikolari x-xoljiment tal-Partit tas-Salvataġġ Nazzjonali tal-Kambodja (CNRP)
(2017/3002(RSP))**

Il-Parlament Ewropew,

- wara li kkunsidra r-riżoluzzjonijiet preċedenti tiegħu dwar il-Kambodja, b'mod partikolari dik tat-13 ta' Settembru 2017¹,
- wara li kkunsidra ż-żjara tad-delegazzjoni tal-Assocjazzjoni tan-Nazzjonijiet tax-Xlokk tal-Asja (ASEAN) tal-Parlament Ewropew tat-30 u l-31 ta' Ottubru 2017,
- wara li kkunsidra l-Linji gwida tal-UE tal-2008 dwar id-Difensuri tad-Drittijiet tal-Bniedem,
- wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni mill-kelliem tas-Servizz Ewropew għall-Azzjoni Esterna (SEAE) tas-16 ta' Novembru 2017 dwar ix-xoljiment tal-Partit tas-Salvataġġ Nazzjonali tal-Kambodja,
- wara li kkunsidra l-Ftehim ta' Kooperazzjoni tal-1997 bejn il-Komunità Ewropea u r-Renju tal-Kambodja,
- wara li kkunsidra d-dikjarazzjoni lokali tal-UE tat-22 ta' Frar 2017 dwar is-sitwazzjoni politika fil-Kambodja, u d-dikjarazzjonijiet mill-kelliem tad-Delegazzjoni tal-UE tat-3 ta' Settembru 2017 u tal-25 ta' Awwissu 2017 dwar restrizzjonijiet ta' spazju politiku fil-Kambodja,
- wara li kkunsidra r-Riżoluzzjoni (A/RES/53/144) adottata mill-Assemblea Ĝenerali tan-NU fit-8 ta' Marzu 1999 dwar id-Dritt u r-Responsabilità ta' Individwi, Gruppi u Organi tas-Soċjetà li Jippromwov u Jharsu d-Drittijiet tal-Bniedem u l-Libertajiet Fundamentalii Universalment Rikonoxxuti,
- wara li kkunsidra l-Ftehimiet ta' Paċi ta' Parigi tal-1991, li fl-Artikolu 15 tagħhom jistabbilixxu impenn dwar ir-rispett tad-drittijiet tal-bniedem u l-libertajiet fundamentali fil-Kambodja, inkluż min-naħha tal-firmatarji internazzjonali,
- wara li kkunsidra l-Konvenzjoni tal-Organizzazzjoni Internazzjonali tax-Xogħol dwar il-Libertà ta' Assoċjazzjoni u l-Protezzjoni tad-Dritt għall-Organizzazzjoni,
- wara li kkunsidra l-Kostituzzjoni Kambodjana, b'mod partikolari l-Artikolu 41 tagħha, li fi huma minquxa d-drittijiet u l-libertajiet ta' espressjoni u tal-assemblea, l-Artikolu 35 dwar id-dritt ta' partecipazzjoni politika u l-Artikolu 80 dwar l-immunità parlamentari,
- wara li kkunsidra d-Dikjarazzjoni Universali tad-Drittijiet tal-Bniedem tal-10 ta' Diċembru 1948,

¹ Testi adottati, P8_TA(2017)0346.

RC\1141956MT.docx

PE614.309v01-00 }
PE614.312v01-00 }
PE614.315v01-00 }
PE614.317v01-00 }
PE614.319v01-00 }
PE614.320v01-00 } RC1

- wara li kkunsidra l-Patt Internazzjonali dwar id-Drittijiet Ċibili u Politici tal-1966,
- wara li kkunsidra l-Artikoli 135(5) u 123(4) tar-Regoli ta' Proċedura tiegħu,
- A. billi fl-2017, is-sitwazzjoni tad-drittijiet tal-bniedem fil-Kambodja kompliet tmur ghall-aġħar, billi f'dan il-pajjiż twettqu ghadd dejjem jikber ta' arresti ta' membri tal-oppozizzjoni politika, ta' attivisti tad-drittijiet tal-bniedem u ta' rappreżentanti tas-soċjetà civili;
- B. billi l-parlament tal-Kambodja għadda żewġ settijiet ta' emendi ripressivi għal-"Ligi dwar il-Partiti Politici" fl-2017, li fihom bosta restrizzjonijiet mfassla biex joħolqu ostakli għal partiti tal-oppozizzjoni;
- C. billi, fis-6 ta' Ottubru 2017, il-Ministeru tal-Intern ippreżenta talba lill-Qorti Suprema biex jiġi xolt il-Partit tas-Salvataġġ Nazzjonali tal-Kambodja (CNRP) taħt "tal-Ligi dwar il-Partiti Politici";
- D. billi, fis-16 ta' Novembru 2017, il-Qorti Suprema ħabbret ix-xoljiment tas-CNRP, fi tmiem seduta ta' ġurnata waħda; billi l-Qorti Suprema ppprojbxixet ukoll 118 politiku tas-CNRP milli jkunu attivi politikament għal hames snin; billi din id-deċiżjoni, li kienet ibbażata fuq żewġ sensiliet ta' emendi kontroversjali għal-"Ligi dwar il-Partiti Politici", thalli lill-gvern mingħajr ebda oppożizzjoni qabel l-elezzjonijiet ġenerali tas-sena d-dieħla, skedati għal Lulju 2018;
- E. billi membri tal-partiti tal-oppozizzjoni gew imħarrka u ffastidjati mill-awtoritajiet tal-Kambodja għal snin shah; billi anqas minn 40 % tal-membri tas-CNRP fil-Parlament baqgħu fil-Kambodja wara li l-membri l-oħra kienu sfurzati jaħarbu mill-pajjiż, billi gew mhedda b'arresti;
- F. billi l-Ministeru tal-Intern għandu setgħat wiesgħa biex jissospendi partiti politici abbaži ta' kriterji li huma definiti biss b'mod vag; billi, fit-2 ta' Ottubru 2017, il-Ministeru tal-Intern xolja 20 partit politiku skont l-Artikoli 19 u 20 tal-"Ligi dwar il-Partiti Politici";
- G. billi fit-3 ta' Settembru 2017, Kem Sokha, president tas-CNRP, għie arrestat u akkużat bi tradiment taħt l-Artikolu 443 tal-Kodiċi Kriminali tal-Kambodja, minkejja li kellu l-immunità parlamentari; billi t-talba ta' Kem Sokha għall-ħelsien fuq plegg ġiet miċħuda fis-26 ta' Settembru 2017, meta huwa ma setax jattendi s-seduta ta' smigħ, wara li d-dipartiment tal-ħabsijiet qal li ma setax jiżgura s-sikurezza tiegħu; billi skont l-organizzazzjonijiet tad-drittijiet tal-bniedem, huwa kien interrogat fl-24 ta' Novembru 2017, minkejja li ma kienx ingħata aċċess xieraq għal parir legali jew għal kura medika privata; billi l-istatus legali tiegħu għandu jiġi cċarat; billi t-talba għal plegg issa hija pendenti quddiem il-Qorti Suprema; billi huwa jista' jeħel sa 30 sena ħabs jekk jinstab ħati; billi l-President tal-Qorti, Dith Munty, huwa membru tal-kumitat permanenti tal-partit fit-tmexxija;
- H. billi l-kwistjoni tal-ħtif tal-art għadha ta' thassib kbir fil-Kambodja; billi kien hemm żieda kostanti farresti u detenżjoni ta' membri tal-oppozizzjoni politika, kummentaturi politici, trejdunjonisti, attivisti tad-drittijiet tal-bniedem u rappreżentanti tas-soċjetà civili fil-

Kambodja, inkluż fl-AHGNS 5; billi d-difensur tad-drittijiet tal-bniedem Tep Vanny mill-komunità Boeung Kak għadu jinsab il-ħabs, jiskonta sentenza ta' sentejn u nofs b'rabta ma' protesta paċċifika fl-2013; billi fit-8 ta' Diċembru 2017 il-Qorti Suprema kkonfermat is-sentenza kontra Tep Vanny;

- I. billi l-President preċedenti tas-CNRP, Sam Rainsy, ġie mgiegħel jirriżenja wara theddid legali; billi huwa nstab ħati *in absentia* ta' diffamazzjoni kriminali u llum jgħix fl-eżilju; billi mix-xoljiment tal-oppożizzjoni, għadd dejjem akbar ta' membri tas-CNRP fil-parlament ħarbu mill-Kambodja; billi l-organizzazzjonijiet tad-drittijiet tal-bniedem irrapportaw li xi wħud qed ifittxu l-asil;
- J. billi l-influwenza taċ-Ċina qed taqdi rwol importanti fil-ħajja politika fil-Kambodja u għandha impatt fuq il-gvern tal-pajjiż;
- K. billi il-Kambodja tibbenefika mill-iktar skema favorevoli disponibbli taħt l-Iskema Generalizzata ta' Preferenzi (SGP), jiġifieri l-iskema Kolloxx Barra l-Armi (KHA); billi l-UE allokat EUR 410 miljuni għall-Kambodja għall-perjodu finanzjarju 2014–2020, li minnhom EUR 10 miljun għal appoġġ għall-proċess ta' riforma elettorali fil-Kambodja;
- L. billi d-dritt għal partecipazzjoni politika huwa minqux fl-Artikolu 41 tal-Kostituzzjoni tal-Kambodja; billi d-deċiżjoni li jixxolja s-CNRP huwa pass sinifikanti lilhinn mit-triq tal-pluraliżmu u d-demokrazija minquxa fil-Kostituzzjoni tal-Kambodja;
- M. billi 55 NGO ħargu sejħa ġdida għal Konferenza ta' Parigi ġdida dwar il-Kambodja mal-partijiet interessati kollha biex jiddiskutu l-istat tad-dritt u d-demokrazija fil-Kambodja sabiex il-Gvern tal-Kambodja jitħegġeg jikkunsidra mill-ġdid il-politika tiegħu dwar il-partiti tal-oppożizzjoni;
 1. Jesprimi t-thassib serju tiegħu rigward ix-xoljiment tas-CNRP; jiddispjaċiħ hafna dwar il-projbizzjoni tal-partit, li tikkostitwixxi evidenza ta' azzjoni awtokratika ulterjuri mill-Prim Ministru Hun Sen; iħegġeg lill-gvern jirrevoka d-deċiżjoni li jxolji s-CNRP, biex jerġgħu jieħdu l-pożizzjonijiet tagħhom il-membri eletti fil-parlament nazzjonali u l-kunsill, biex tiġi permessa l-partecipazzjoni shiħa tal-partiti tal-oppożizzjoni fil-ħajja pubblika u jiġi żgurat spazju liberu għal azzjoni għall-mezzi tax-xandir u l-organizzazzjonijiet tas-soċjetà civili u tintemm il-klima ta' biża' u intimidazzjoni, peress li dawn kollha huma prekundizzjonijiet għal elezzjonijiet hielsa, inkluživi u trasparenti;
 2. Itenni t-thassib qawwi tiegħu espress fir-riżoluzzjonijiet preċedenti dwar il-klima li qed tmur għall-agħar għall-politiċi tal-oppożizzjoni, l-attivisti favur id-drittijiet tal-bniedem u membri tas-soċjetà civili fil-Kambodja;
 3. Jappoġġa l-fehma tal-Kummissarju Għoli tan-Nazzjonijiet Uniti għad-Drittijiet tal-Bniedem li l-akkużi kontra s-CNRP u l-membri tiegħu kienu vagi, kif kienu vagi wkoll id-dispożizzjonijiet legali li jappoġġaw l-ilment biex il-partit jixxolja;
 4. Iqis li l-Qorti Suprema fi Phnom Penh qed tindahal b'mod inaċċettabbli fid-drittijiet tal-poplu tal-Kambodja li jagħżlu liberament ir-rappreżentanti političi tagħhom u jivvutaw fl-elezzjonijiet nazzjonali tal-2018; jiddispjaċiħ dwar in-nuqqas ta' ġudikatura indipendent u

imparzjali fil-pajjiż;

5. Jistieden lill-Gvern tal-Kambodja jirrevoka l-emendi reċenti kollha għal-"Liġi dwar il-Partiti Politici" u ligijiet elettorali li jillimitaw il-libertà tal-espressjoni u l-libertajiet politici;
6. Jikkundanna bil-qawwa l-arrest ta' Kem Sokha u ta' attivisti politici oħra; iheġġeg lill-awtoritajiet tal-Kambodja biex b'mod immedjat jirrevokaw il-mandat ta' arrest ghall-mexxej tal-oppożizzjoni Sam Rainsy u jwaqqgħu l-akkuži kollha migħiġuba kontrih, u biex minnufi u mingħajr kundizzjonijiet jeħilsu lil Kem Sokha mill-ħabs u jwaqqgħu l-akkuži kollha kontrih u kontra membri oħra tal-oppożizzjoni;
7. Jesprimi thassib rigward l-organizzazzjoni ta' elezzjonijiet kredibbli u trasparenti fil-Kambodja fl-2018, wara d-deċiżjoni tal-Qorti Suprema li xxolji lis-CNRP; jisħaq li proċess elettorali li l-partit ewljeni tal-oppożizzjoni ġie arbitrarjament eskluż minnu mhuwiex proċess leġittimu, u li elezzjoni trasparenti u kompetittiva hija strument ewljeni biex jiġu żgurati l-paċi u l-istabilità fil-pajjiż u fir-regjun kollu kemm hu;
8. Jilqa' d-deċiżjoni tal-UE li tirtira kull assistenza elettorali sakemm il-Kambodja ma-twettaqx riformi konformi mal-istandardi elettorali internazzjonali sabiex tavvanza d-demokrazija u tipproteġi l-ispażju tas-soċjetà civili;
9. Jistieden lill-Viči President/Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà (VP/RGħ), Federica Mogherini, u lir-Rappreżentant Speċjali tal-UE għad-Drittijiet tal-Bniedem, biex jużaw il-mezzi kollha disponibbli biex jipproteġu d-drittijiet fundamentali tal-poplu tal-Kambodja li jeleggħi u li jiġi elett, biex jiggħarantixxu l-pluraliżmu u l-principji demokratici f'konformità stretta mal-Kostituzzjoni tal-Kambodja;
10. Ifakk lill-Gvern Kambodjan li jeħtiegħu jissodisa l-obbligi u l-impenji tiegħu rigward il-principji demokratici u d-drittijiet fundamentali tal-bniedem, li huma element essenzjali tal-Ftehim ta' Kooperazzjoni;
11. Jenfasizza li r-rispett tad-drittijiet tal-bniedem fundamentali huwa prerekwiżit biex il-Kambodja tkompli tibbenifika mill-iskema preferenzjali tal-UE "Kollox Barra l-Armi"; jistieden lill-VP/RGħ u lill-Kummissarju Malmström jirrevedu immedjatamente l-obbligi tal-Kambodja skont il-konvenzjonijiet fl-Artikolu 19 tar-regolament tal-EBA; jenfasizza li jekk il-Kambodja qed taġixxi bi ksur tal-obbligu tagħha skont ir-regolament EBA, il-preferenzi tariffarji li tgawdi bħalissa għandhom jiġu rtirati b'mod temporanju;
12. Jappella lis-SEAE u lill-Kummissjoni biex iħejju lista ta' individwi responsabbi mix-xoljiment tal-oppożizzjoni u minn ksur serju ieħor tad-drittijiet tal-bniedem fil-Kambodja, bil-ħsieb li jiġu imposti fuqhom restrizzjoni possibbli tal-viża u iffrizziar ta' assi;
13. Jagħti istruzzjonijiet lill-President tiegħu biex jgħaddi din ir-riżoluzzjoni lill-Kunsill, lill-Kummissjoni, lill-Viči President tal-Kummissjoni / Rappreżentant Għoli tal-Unjoni għall-Affarijiet Barranin u l-Politika ta' Sigurtà, lis-Servizz Ewropew ta' Azzjoni Esterna, lis-Segretarju Ĝenerali tal-ASEAN, lill-gvernijiet u l-parlamenti tal-Istati Membri, u lill-Gvern u l-Assemblea Nazzjonali tal-Kambodja.